

Περιεχόμενα

Πρόλογος	5
Πρόλογος του συγγραφέα	7
1 Κλινικά στοιχεία ανατομικής του συστήματος της ακοής και της ισορροπίας	19
1.1 Το έξω αυτί	19
1.2 Το μέσο αυτί	20
1.3 Το έσω αυτί	22
1.4 Η κεντρική οδός της ακοής	29
1.5 Η κεντρική αιθουσαία οδός	31
2 Κλινικά στοιχεία φυσιολογίας του συστήματος της ακοής	33
2.1 Περιφερική ακουστική οδός	33
2.2 Κεντρική ακουστική οδός	39
3 Κλινικά στοιχεία φυσιολογίας του αιθουσαίου συστήματος	41
3.1 Περιφερική αιθουσαία οδός	41
3.2 Κεντρική αιθουσαία οδός	45
4 Κλινική εκτίμηση της ακοής – Ακοολογικές δοκιμασίες	47
4.1 Εξέταση με τονοδότες	47
Δοκιμασία Rinne	48
Δοκιμασία Weber	48
4.2 Τονικό ακοόγραμμα	49
<i>Αέρινη – οστέινη αγωγή .....</i>	<i>50</i>
<i>Τύποι τονικού ακοογράμματος .....</i>	<i>53</i>
<i>Διαδικασία του τονικού ακοογράμματος .....</i>	<i>53</i>
Masking ή ηχοκάλυψη	53
Φαινόμενο υποκλοπής – Διαωτική εξασθένηση (interaural attenuation)	55
Φαινόμενο ακουστικής εξίσωσης (recruitment)	56
4.3 Ομιλητικό ακοόγραμμα	57
<i>Ουδός αναγνώρισης της ομιλίας – Στάθμη αναγνώρισης της ομιλίας .....</i>	<i>57</i>

	Διαδικασία ομιλητικής ακοομετρίας	58
	Ενδείξεις ομιλητικής ακοομετρίας	58
	Αποτελέσματα ομιλητικής ακοομετρίας	58
	Ομιλητική ακοομετρία σε κεντρικές βλάβες	59
4.4	Ακοομετρία αντίστασης	59
4.4.1	Τυμπανομετρία	60
	Τυμπανομετρία πολλαπλών συχνοτήτων	62
4.4.2	Αντανακλαστικό του μυός του αναβολέα	63
	Διαδικασία του αντανακλαστικού του αναβολέα	65
	Ενδείξεις της εξέτασης του αντανακλαστικού του αναβολέα	66
4.5	Ωτοακουστικές εκπομπές	67
	Διαδικασία εξέτασης ωτοακουστικών εκπομπών	67
	Ενδείξεις ωτοακουστικών εκπομπών	68
	Αυτόματες ωτοακουστικές εκπομπές	68
	Παροδικά προκλητές ωτοακουστικές εκπομπές (ΤΕΟΑΕ)	68
	Ωτοακουστικές εκπομπές προϊόντων παραμόρφωσης (DPOAE)	69
	Εφαρμογές ωτοακουστικών εκπομπών	71
4.6	Ακουστικά προκλητά δυναμικά	74
	Παθογένεση	74
	Διαδικασία	75
	Κλινικές εφαρμογές	76
	Προσδιορισμός του ουδού της ακοής	76
	Διάκριση των διαφόρων τύπων βαρηκοΐας	80
	Ανίχνευση χωροκατακτητικών βλαβών του εγκεφαλικού στελέχους	81
	Διάγνωση ακουστικής νευροπάθειας	83
4.6.1	Ακουστικά προκλητά δυναμικά οστείνης αγωγής (μέσω οστεοφώνου)	84
4.6.2	Προκλητά δυναμικά σταθερής απόκρισης (ASSR-auditory steady state response)	84
5	Κλινική εκτίμηση του αιθουσαίου συστήματος	87
5.1	Διαγνωστική προσέγγιση του ασθενούς με ίλιγγο	87
5.1.1	Λήψη ιστορικού	87
	Διάρκεια ίλιγγου	88
	Αριθμός υποτροπών του ίλιγγου	89
	Συνοδά με τον ίλιγγο συμπτώματα	89
	Στοιχεία από το ατομικό ή το οικογενειακό ιστορικό	89
5.1.2	Νυσταγμός	89
	Παθοφυσιολογία νυσταγμού. Αιθουσοοφθαλμικό αντανακλαστικό	89
	Διαδικασία	92

	Είδη νυσταγμού	93
	Διαφορική διάγνωση νυσταγμού περιφερικής-κεντρικής αιτιολογίας	95
5.1.3	Αιθουσονωτιαίες δοκιμασίες	96
	<i>Παθοφυσιολογία</i>	96
	<i>Τύποι αιθουσονωτιαίων δοκιμασιών</i>	98
	<i>Παθολογικά ευρήματα αιθουσονωτιαίων δοκιμασιών</i>	98
5.1.4	Δοκιμασίες αιθουσοοφθαλμικού αντανακλαστικού	98
5.1.5	Αδρή νευρολογική εξέταση κρανιακών νεύρων. Παρεγκεφαλιδικές δοκιμασίες	100
5.2	Αιθουσαίες δοκιμασίες	103
5.2.1	Ηλεκτρονυσταγμογραφία	103
	<i>Διαδικασία</i>	103
	<i>Ερμηνεία καταγραφών</i>	104
	Επιμέρους δοκιμασίες ηλεκτρονυσταγμογραφίας	104
	Οφθαλμοκινητικές δοκιμασίες	105
	<i>Σακκαδικές κινήσεις</i>	105
	<i>Ομαλή παρακολούθηση στόχου</i>	106
	<i>Οπτικοκινητική δοκιμασία</i>	107
	Αιθουσοοφθαλμικές δοκιμασίες	107
	<i>A. Θερμός-ψυχρός διακλυσμός</i>	107
	<i>Παθοφυσιολογία</i>	108
	<i>Διαδικασία</i>	109
	<i>Ερμηνεία παραμέτρων</i>	109
	<i>Ερμηνεία αποτελεσμάτων</i>	110
	<i>B. Περιστρεφόμενο έδρανο</i>	111
	<i>Παθοφυσιολογία</i>	111
	<i>Διαδικασία</i>	112
	<i>Ερμηνεία παραμέτρων</i>	113
	<i>Ερμηνεία αποτελεσμάτων</i>	113
5.2.2	Βιντεονυσταγμογραφία	114
5.2.3	Αιθουσαία προκλητά μυογενή δυναμικά	114
	<i>Παθοφυσιολογία</i>	115
	<i>Διαδικασία</i>	115
	<i>Είδη VEMP's</i>	115
	<i>Ερμηνεία παραμέτρων</i>	117
	<i>Ερμηνεία αποτελεσμάτων</i>	118
5.2.4	Υποκειμενική αντίληψη της οπτικής κατακόρυφης διεύθυνσης	119
	<i>Διαδικασία</i>	119
	<i>Ερμηνεία αποτελεσμάτων</i>	120
5.2.5	Βιντεοσκοπική εξέταση της ώθησης κεφαλής	120
	<i>Διαδικασία</i>	121

	<i>Ερμηνεία παραμέτρων</i>	122
	<i>Ερμηνεία αποτελεσμάτων</i>	123
5.2.6	Ισορροπομετρία	124
	<i>Διαδικασία</i>	124
	<i>Ερμηνεία παραμέτρων</i>	126
	<i>Ερμηνεία αποτελεσμάτων</i>	126
6	Παθήσεις πρόσθιου λαβύρινθου	129
6.1	Συγγενής νευροαισθητήρια βαρηκοΐα	129
6.1.1	Γενετική νευροαισθητήρια βαρηκοΐα	129
	Μη συνδρομική βαρηκοΐα	129
	<i>Αυτοσωμική υπολειπόμενη βαρηκοΐα</i>	130
	<i>Αυτοσωμική επικρατούσα βαρηκοΐα</i>	131
	<i>Χ-φυλοσύνδετη βαρηκοΐα</i>	131
	<i>Μιτοχονδριακή βαρηκοΐα</i>	132
	Συνδρομική βαρηκοΐα	132
	<i>Αυτοσωμική υπολειπόμενη βαρηκοΐα</i>	132
	<i>Αυτοσωμική επικρατούσα βαρηκοΐα</i>	134
	<i>Κριτήρια νευροϊνωμάτωσης τύπου I</i>	136
	<i>Κριτήρια νευροϊνωμάτωσης τύπου II</i>	136
	<i>Χ-φυλοσύνδετη βαρηκοΐα</i>	137
	<i>Μιτοχονδριακή βαρηκοΐα</i>	137
6.1.2	Μη γενετική νευροαισθητήρια βαρηκοΐα	137
6.2	Δυσπλασίες έσω αυτιού	140
	<i>Ταξινομήσεις</i>	140
	<i>Συνοδές ανωμαλίες</i>	142
	<i>Διάγνωση</i>	143
	<i>Θεραπεία</i>	143
6.3	Αυτοάνοση νευροαισθητήρια βαρηκοΐα	144
	<i>Παθοφυσιολογία</i>	144
	<i>Κλινική εικόνα – διάγνωση</i>	145
	<i>Θεραπεία</i>	147
6.4	Οξεία πτώση ακοής	148
	<i>Επιδημιολογία</i>	148
	<i>Παθοφυσιολογία</i>	149
	<i>Κλινική εικόνα – διάγνωση</i>	150
	<i>Πρόγνωση</i>	151
	<i>Θεραπεία</i>	152
6.5	Ακουστικό τραύμα	154
	<i>Χρόνιο ακουστικό τραύμα από θόρυβο</i>	154
	<i>Οξύ ακουστικό τραύμα</i>	155
	<i>Παθοφυσιολογία</i>	155

	Κλινική εικόνα – διάγνωση.....	157
	Θεραπεία – πρόληψη	158
6.6	Πρεσβυακουσία	159
	Παθοφυσιολογία	160
	Κλινική εικόνα	160
	Διάγνωση	161
	Θεραπεία	162
6.7	Ωτοτοξικότητα	163
	Κλινική εικόνα	163
	Διάγνωση – αντιμετώπιση	163
	Αμινογλυκοσίδες	165
	Παθοφυσιολογία.....	165
	Πρόληψη.....	166
	Μακρολίδια	166
	Βανκομυκίνη	166
	Διουρητικά αγκύλης	166
	Σαλικυλικά	167
	Παθοφυσιολογία.....	167
	Αντινεοπλασματικά φάρμακα.....	167
	Κίνηση	168
6.8	Μεταβολικές παθήσεις.....	168
	Σακχαρώδης διαβήτης.....	168
	Παθοφυσιολογία	168
	Κλινική εικόνα	168
	Ουραιμία	169
	Υποθυρεοειδισμός.....	169
6.9	Μονόπλευρη νευροαισθητήρια βαρηκοΐα	170
	Διάγνωση	171
	Αντιμετώπιση	171
6.10	Ακουστικό νευρίνωμα	172
	Κλινική εικόνα	172
	Εργαστηριακές εξετάσεις.....	174
	Θεραπεία	175
6.11	Εμβοές.....	176
	Παθοφυσιολογία	177
	Κλινική εξέταση.....	177
	Πρόγνωση	178
	Αντιμετώπιση	178
	Περιβαλλοντικοί ήχοι.....	178
	Ακουστικά βαρηκοΐας.....	179
	<i>CDs, iPods, mp3, smartphones, tablets, ραδιόφωνο,</i> <i>τηλεόραση .....</i>	179

	Συσκευές ηχοκάλυψης εμβρών	179
	Θεραπεία επανεκπαίδευσης των εμβρών (Tinnitus retraining therapy-TRT)	179
	Γνωστική συμπεριφορική ψυχοθεραπεία (cognitive behavioral therapy-CBT)	180
	Φαρμακευτική αγωγή	180
	Βελονισμός	181
	Διακρανιακή μαγνητική διέγερση του ακουστικού φλοιού	181
	Κοχλιακή εμφύτευση	182
	Σφύζουσες εμβοές	182
7	Αποκατάσταση νευροαισθητήριας βαρηκοΐας	187
7.1	Ακουστικά βαρηκοΐας	187
	Τύποι ακουστικών βαρηκοΐας	188
	Χαρακτηριστικά ακουστικών βαρηκοΐας	188
	Αναλογικά – ψηφιακά ακουστικά βαρηκοΐας	189
	Κλινική προσέγγιση βαρήκοου για τοποθέτηση ακουστικού βαρηκοΐας	190
	Ενδείξεις τοποθέτησης ακουστικών βαρηκοΐας	191
	Παρακολούθηση ασθενούς με ακουστικά βαρηκοΐας	192
7.2	Κοχλιακά εμφυτεύματα	193
	Ιστορικό	193
	Τρόπος λειτουργίας του κοχλιακού εμφυτεύματος	194
	Στρατηγικές επεξεργασίας της ομιλίας	196
	Αίτια	198
	Επιλογή υποψηφίων	199
	Προεγχειρητικός έλεγχος	200
	Χειρουργική επέμβαση	202
	Διεγχειρητική παρακολούθηση	203
	Μετεγχειρητική παρακολούθηση	206
	Έλεγχος αποτελεσμάτων με το κοχλιακό εμφύτευμα	207
7.3	Οστεοαναρτώμενα ακουστικά βαρηκοΐας (BAHA)	209
8	Παθήσεις οπίσθιου λαβύρινθου	211
8.1	Καλοήθης παροξυσμικός ίλιγγος θέσεως	211
	Επιδημιολογία	211
	Συμπτώματα	211
	Αιτιολογία	211
	Παθοφυσιολογία του καλοήθους παροξυσμικού ίλιγγου θέσεως	212

	Καλοήθης παροξυσμικός ίλιγγος θέσης οπισθίου ημικύκλιου	
	σωλήνα	213
	Διάγνωση	213
	Θεραπεία.....	214
	Καλοήθης παροξυσμικός ίλιγγος θέσης οριζόντιου ημικύκλιου	
	σωλήνα	221
	Θεραπεία.....	221
	Καλοήθης παροξυσμικός ίλιγγος θέσης προσθίου ημικύκλιου	
	σωλήνα	225
	Διάγνωση	225
	Θεραπεία.....	229
	Αποτελεσματικότητα & επιπλοκές θεραπευτικών χειρισμών	
	καλοήθους παροξυσμικού ίλιγγου θέσεως	231
8.2	Νόσος Menière	232
	Παθοφυσιολογία	232
	Συμπτώματα	234
	Διάγνωση	235
	Ακοολογικές δοκιμασίες	235
	Αιθουσαίες δοκιμασίες	237
	Άλλες διαγνωστικές μέθοδοι	238
	Διαφορική διάγνωση	238
	Θεραπεία	240
8.3	Αιθουσαία νευρωνίτιδα	242
	Αιτιολογία	242
	Παθοφυσιολογία	243
	Συμπτώματα	244
	Διάγνωση	246
	Κλινικές δοκιμασίες	246
	Εργαστηριακές δοκιμασίες	247
	Διαφορική διάγνωση	248
	Πορεία της νόσου.....	250
	Θεραπεία	251
	Υποτροπές	252
8.4	Αμφοτερόπλευρη απώλεια αιθουσαίας λειτουργίας.....	253
	Αιτιολογία.....	253
	Συμπτώματα	255
	Διάγνωση	255
	Θεραπεία	256
8.5	Υποτροπιάζουσα αιθουσοπάθεια.....	256
	Αιτιολογία.....	257
	Συμπτώματα	257
	Διάγνωση	257

	Πορεία.....	257
	Αντιμετώπιση	257
8.6	Αιθουσαία ημικρανία	258
	Παθοφυσιολογία	258
	Συμπτώματα	259
	Διάγνωση	259
	Διαφορική διάγνωση	260
	Θεραπεία	261
8.7	Σύνδρομο οστικού ελλείμματος προσθίου ημικούκλιου σωλήνα.....	264
	Αιτιολογία.....	264
	Παθοφυσιολογία.....	264
	Συμπτώματα.....	266
	Διάγνωση.....	266
	Θεραπεία.....	268
8.8	Περιλεμφικό συρίγγιο	269
	Αιτιολογία.....	269
	Παθοφυσιολογία	269
	Συμπτώματα	270
	Διάγνωση	270
	Θεραπεία	271
8.9	Ίλιγγος παιδικής ηλικίας.....	272
	Καλοήθης παροξυσμικός ίλιγγος της παιδικής ηλικίας.....	273
	Λαβυρινθίτιδα.....	274
	Αιθουσαία ημικρανία	274
	Αμφοτερόπλευρη απώλεια της αιθουσαίας λειτουργίας.....	274
	Νόσος του Menière	274
8.10	Ίλιγγος κεντρικής αιτιολογίας	275
	Ισχαιμικά εγκεφαλικά επεισόδια.....	275
	Σπονδυλοβασική ανεπάρκεια.....	275
	Εστιακά ισχαιμικά επεισόδια	276
	1. Πλάγιο προμηκικό σύνδρομο ή σύνδρομο Wallenberg	276
	2. Έμφρακτο παρεγκεφαλίδας.....	276
	Σκλήρυνση κατά πλάκας (ή πολλαπλή σκλήρυνση)	276
9	Αιθουσαία αποκατάσταση	279
	Μηχανισμοί	279
	Εκτίμηση της αιθουσαίας αντιρρόπησης	279
9.1	Ασκήσεις αιθουσαίας αποκατάστασης.....	280
9.2	Αιθουσαία εμφυτεύματα	282

10	Παθήσεις του προσωπικού νεύρου.....	285
10.1	Ανατομία.....	285
10.2	Παθοφυσιολογία.....	288
10.3	Αίτια παράλυσης προσωπικού νεύρου.....	290
10.4	Κλινική εικόνα παράλυσης προσωπικού νεύρου.....	292
10.5	Εργαστηριακές εξετάσεις.....	292
10.6	Απεικονιστικές μέθοδοι.....	294
10.7	Ηλεκτροφυσιολογικός έλεγχος.....	294
	Ηλεκτρονευρογραφία.....	294
	<i>Διαδικασία.....</i>	294
	<i>Ερμηνεία αποτελεσμάτων.....</i>	295
	Excitability test.....	296
	<i>Διαδικασία.....</i>	296
	<i>Ερμηνεία αποτελεσμάτων.....</i>	296
	Προγνωστικοί δείκτες στην ηλεκτρονευρογραφία & excitability test.....	297
	Ηλεκτρομυογραφία.....	297
10.8	Ιδιοπαθής παράλυση Bell.....	298
	<i>Αιτιολογία.....</i>	298
	<i>Κλινική εικόνα.....</i>	298
	<i>Πρόγνωση.....</i>	299
	<i>Θεραπεία.....</i>	299
10.9	Σύνδρομο Ramsay-Hunt.....	299
	<i>Αιτιολογία.....</i>	299
	<i>Κλινική εικόνα.....</i>	299
	<i>Πρόγνωση.....</i>	300
	<i>Θεραπεία.....</i>	300
10.10	Τραυματική παράλυση προσωπικού νεύρου – Κατάγματα κροταφικού οστού.....	301
	<i>Κλινική εικόνα-αντιμετώπιση.....</i>	301
	<i>Βαρηκοΐα.....</i>	301
	<i>Ιλιγγική συνδρομή.....</i>	302
	<i>Παράλυση προσωπικού νεύρου.....</i>	303
10.11	Συνκινησίες – μυϊκή σύσπαση του προσώπου.....	304
	Ευρετήριο.....	305